

COCHRANE CORNER

HELPEN PROBIOTICA OM DARMKOLIEKEN BIJ ZUIGELINGEN TE VOORKOMEN?

Door Cebam, het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine (www.cebam.be) en Cochrane Belgium (<http://belgium.cochrane.org>)
Patrick Mullie, Trudy Bekkering, Patrik Vankrunkelsven

Klinische vraag

Kunnen probiotica darmkolieken bij zuigelingen voorkomen en zijn probiotica veilig voor zuigelingen?

Context

Darmkolieken bij zuigelingen worden meestal gedefinieerd als met geweld huilen gedurende ten minste 3 uur per dag, ten minste 3 dagen per week en gedurende ten minste 3 weken. De symptomen van kolieken kunnen bij een klein percentage van de kinderen een ernstige onderliggende aandoening verbergen. Probiotica zijn levende bacteriën die de darmflora van de gastheer gunstig veranderen. De meest gebruikte probiotica zijn *Lactobacillus*, *Bifidobacterium* en *Streptococcus*. Er zijn wetenschappelijke aanwijzingen dat de darmflora bij zuigelingen met kolieken afwijkend is van de darmflora bij zuigelingen zonder kolieken. De lage kostprijs en de gemakkelijke beschikbaarheid van probiotica maken deze supplementen tot potentiële preventieve oplossingen om de incidentie en de prevalentie van darmkolieken bij zuigelingen te verminderen.

Methode

Deze systematische review selecteerde gerandomiseerde interventiestudies met zuigelingen jonger dan 1 maand uit verschillende wetenschappelijke databases. Elke vorm van probioticum werd geïncludeerd versus een controlegroep (geen behandeling, een andere behandeling of placebo). Er werden 3 uitkomsten onderzocht: incidentie van kolieken, eventuele nevenwerkingen en huiltijd.

Resultaten

Zes studies met in totaal 1.886 deelnemers voldeden aan de inclusiecriteria en vergeleken probiotica met placebo. Twee studies onderzochten *Lactobacillus reuteri* DSM, 2 studies onderzochten een mengsel van probiotische bacteriën, 1 studie onderzocht *Lactobacillus rhamnosus* en 1 studie onderzocht *Lactobacillus paracasei* en *Bifidobacterium animalis*. Twee studies begonnen met probiotica

toe te dienen aan de moeder tijdens de zwangerschap en bleven deze na de geboorte verder toedienen aan de zuigelingen.

Een meta-analyse van 3 studies (1.148 deelnemers) vond geen verschil in nieuwe gevallen van infantiele kolieken tussen de groepen (relatief risico (RR) = 0,46; 95% betrouwbaarheidsinterval (BI) = 0,18 tot 1,19). Er werd echter een hoge heterogeniteit tussen de geïncludeerde studies vastgesteld ($I^2 = 72\%$), waardoor men de resultaten van de studies niet zomaar kan poolen. Wat betreft de afzonderlijke studies laten de 2 kleinste studies, met een "gewicht" van 27,4% en 33,4%, wel een duidelijke daling zien van het aantal nieuwe gevallen in de probioticagroep, terwijl de grootste studie met een "gewicht" van 39,2% geen enkel resultaat laat zien.

Een meta-analyse van alle 6 studies (1.851 deelnemers) vond geen verschil in nevenwerkingen tussen de groepen (RR = 1,02; 95% BI = 0,14 tot 7,21). In één studie werden 4 ernstige nevenwerkingen, zoals meconium plug syndroom en neonatale hepatitis, vastgesteld, waarvan 2 in de probioticagroep en 2 in de placebogroep.

Het is echter onwaarschijnlijk dat deze nevenwerkingen gelinkt zijn aan de studie interventies.

Een meta-analyse van 3 studies (707 deelnemers) vond een gemiddelde daling in huittijd van 32,57 minuten per dag in het voordeel van de probioticagroep (95% BI -55,60 tot -9,54). Echter, ook hier werd een zeer hoge heterogeniteit tussen geïncludeerde studies vastgesteld ($I^2 = 93\%$) en kunnen de resultaten eigenlijk niet kunnen gepoold worden. Wat betreft de afzonderlijke studies werd in de grootste studie geen verschil in huittijd vastgesteld, terwijl in de 2 kleinere studies de huittijd korter was in de probioticagroepen.

Kwaliteit van het wetenschappelijk bewijs

Voor de drie uitkomstmaten, i.e. incidentie kolieken, ernstige nevenwerkingen en huittijd, kregen de resultaten een lage wetenschappelijke waardering. Dit is o.a. te wijten aan de grote en onverklaarbare variatie in studieresultaten. Door die variatie kunnen studieresultaten niet samengenomen worden en aangezien één studie geen effect laat zien en twee andere wel, kunnen we geen uitspraken doen of probiotica de huittijd vermindert. Daarenboven kregen vier van de zes geïncludeerde studies een financiële steun van de voedingsindustrie, wat een risico geeft op het over-

schatten van effecten in het voordeel van het product. De lage wetenschappelijke waardering maakt dat we weinig vertrouwen hebben in de resultaten van de systematische review. Het is mogelijk dat nieuwe studies andere resultaten laten zien.

Conclusie

Probiotica hebben waarschijnlijk geen effect op het voorkomen van darmkolieken bij zuigelingen. Ze leiden evenmin tot nevenwerkingen. We kunnen geen uitspraken doen over het effect op huittijd.

Voor de praktijk

Er is onvoldoende wetenschappelijke ondersteuning om in de praktijk probiotica aan te raden bij darmkolieken bij zuigelingen.

Raadpleeg de volledige tekst van deze Cochrane review via de Cebam Digital Library for Health (www.cebam.be/nl/cdlh of www.cebam.be/fr/cdlh).

Referentie

Ong, T.G., Gordon M., Banks, S.S., Thomas, M.R., Akobeng, A.K. (2019). Probiotics to prevent infantile colic. Cochrane Database Syst Rev. 13(3). <https://doi.org/10.1002/14651858.CD012473.pub2>.

Specialist in medical nutrition

Sorgente

Samen werken we aan de beste voedingszorg voor uw patiënt thuis

Uw patiënt heeft thuis drinkvoeding of sondevoeding nodig. Sorgente begrijpt uw zorg: wij bieden deskundige en professionele hulpverlening door diëtisten en nutrieverpleegkundigen.

Met het Digitaal Aanvraagstelsel Sorgente (DAS) als basis kunnen we snel, eenvoudig én veilig relevante patiënteninformatie met elkaar delen.

Wat wij voor uw patiënt kunnen betekenen?

- alle merken op voorraad
- goede prijs-/kwaliteitverhouding
- veilig bestellen
- snelle levering: bestelling vóór 15.00 wordt de volgende werkdag geleverd (ook op zaterdag)
- gratis bezorging vanaf € 50,-